

11. sz.

Puskás Kalári.

Székely monda.

Irta JÓKAI MÓR.

MÉHNER VILMOS féle KÖNYVKIADÓHIVATAL.

(Budapest, IV. ker., Egyetem-utca 4.)

Hej édes feleim, azt a régi időt,
Ne kívánjuk vissza; — örüljünk, hogy letölt.
Nem boldogság volt az; hanem nyomoruság:
Siratták apáink, a kik végig húzták.

Minden rossz szomszédunk, ott tört be, hol akart,
Hurczolta szörpányván rabságra a magyart.
Soha sem tudhatták, hogy mire virradnak,
Egész magyar népből marad-e irmagnak?

S valamennyi között leginkább átkozott,
A ki mindig csak vitt, de sohasem hozott,
Az vala a tatár: az a kutyafejű,
— Soha sem lehattünk nyugodtan a felül.

Ugy jött, mint a sáska s ahol az végig járt,
Falu, város, mező, pusztaság lett mindjárt;
Szép leányt elvitte mind rabszolgálóknak
A férfit itthagya — levágva — hollóknak.

A hová egyszer az a lábát betette,
Ottan elveszett az ördög becsületje;
Mert míg az ördöggel szitkozódtak máshol,
«Vigyen el a tatár!» nagyobb átkozás volt.

Hol egy pusztaságon most romokat ásnak,
 Az mind keze szennye a tatárfutásnak. —
 Így hitta a magyar s valljuk meg igazán,
 Hogy ő futott akkor, s a tatár a nyakán.

De a kik legjobban meg voltak átkozva,
 Hogy részesüljenek az országos roszbá', —
 Azok valának a gyergyói székelyek,
 Minthogy legközelebb esett a székhelyek.

A hányszor a török császár rosszat álmodt,
 Vagy mikor ballábbal hagyta el az almot,
 Ha megharaguvék nagy fejedelmekre,
 Ereszté a tatárt csak a székelyekre.

Mikor ezerhatszázötvennyolczat irtak,
 Szép Erdélyországban hej de sokat sirtak!
 Százezerre ment, ki rabszijra lett fűzve,
 S lófarkhoz kötötte Krimiáig fűzve. —

A színét, virágát hajták a nemzetnek,
 Dologra, a melyben korbácscsal fizetnek; —
 Ekébe, malomba fogva, mint a barom;
 De sokat szenvedtél én édes magyarom!

Gyergyóba is betört egy nagy sereg tatár:
 Senki sem állhatta meg vele a csatát;
 Barom sokaság volt, iszonyu, kegyetlen,
 Még csak egy csecsszopót sem hagyott életben.

Égő falvak lángja az égen vereslett,
 Folyó patakoknak a vize veres lett ;
 Ditró és Toplicza pusztulása szörnyű,
 Mi e gyászt lemossa, nincsen annyi könnyű !

Merre fussunk, merre ? kiált minden ember ;
 Elöl tűz, hátul vér, köröskörül fegyver !
 Illaberek, nádak, erek és bozótok !
 A ki a föld alá bujhat, az a boldog !

Volt azonban Gyergyón egy férfi, úgy híjják
 Rövidség okáért : a jó «Gábor diák.»
 Deákos ember volt, jól birta a tollát
 De azért karddal is megtette a komját.

Hát ez eléje állt futó székely hadnak,
 Mikor látta, hogy már világgá szaladnak,
 Azt mondá : «ne te né! hisz nem oda Buda,
 Ennyi futó magyart látni csupa csuda.

Tán a kardunk megvált a markolatjátul ?
 Vagy a dér csipte meg a szivünk s meglágyult ?
 A régi székely vér tán mind savóvá vált ?
 Nem biz az ? Hős apák nem nemzetek gyávját !

Álljunk meg e helyben, forduljunk meg arczczal
 Verjük vissza ezt a rongy népet kudarczczal !
 Látott már az ország elég tatárfutást ;
 Had lásson már egyszer tatár-kardbafutást !»

A hogy a lággy vasat tűz megaczélozza !
 Tüzes szó a szivek erejét fokozza.
 Megállt a székelység Gábor diák körül,
 S hogy ott győz, vagy meghal, fogadta emberül.

Pedig csak maroknyi volt az egész csapat :
 A nagyobbbrész polyák országban ott maradt
 Lehetett a számuk talán kétszázötven,
 A tatárok pedig tizszerte is többen.

De magyarokkal volt Isten segítsége :
 Az minden tábornak legfőbb erőssége,
 Maga a természet : hegy, völgy, patak, szikla,
 Hatalmasan részt vett vitéz harczaikba.

Szármány völgy szorosa, Szárhegy várkastélya,
 Meg egy halastónak furfangos fortélya ;
 Gábor diák mind ezt számba tudta venni :
 «Csak jőjjön a tatár, ő bánja meg, nem mi !»

Aztán még valami ! Hát az asszonyserég ?
 Másutt ez, ha baj van, csak sir, csak kesereg.
 De ezek ám tudnak fegyverrel is bänni,
 S ha nyilzápor hull is, nem kell őket szánni !

Valamennyi előtt áll Puskás Kalári,
 Szeme mint a bogár, ajka mint a kláris.
 Két orczája olyan, mint a piros alma,
 Fejére illenék csepesz helyett csalma.

Hanem a természet nehéz lesz leírni :
 Három rőf szalagnak dolog azt átérni ; —
 Megezik biz az a menyecsken, hiába !
 Azt mondják ilyenkor, hogy készül Rómába.

No, ha oda készül, ez csak az 5 dolga ;
 Azért a mángorlórudat kézre fogja.
 «Hej asszonyok kenderet tölteni most gyerünk :
 Kutyafejü tatár lesz ma a kenderünk !

Pozdorjává törjük, — meggerébenyezzük, —
 Szakállát a guzsaly szárára kötözzük, —
 Kiszapuljuk, mint a diákné a vásznát, —
 Madárijesztőnek meghagyjuk a vázzát. —

A tatár nem visz el minket szolgálónak !
 De fejét itthagya — czinegefogónak !»
 Ezekre a szókra asszony, leány fenynyen
 Kiabálni kezdett: «megyünk valamennyen !»

«Hiszen nagyon jó lesz, Gábor diák mondja ;
 Az asszonyoknak is lehet itten gondja :
 Mig a férfi sereg az ostromot győzi, —
 Addig az asszony nép a halastót őrzi.

Nehogy a tatárság hátulról támaszszon
 Veszedelmet, — állja utját a sok asszony :
 Lármával, fegyverek mutogatásával ; —
 Megijed a tatár és tovább eblábol.

De te édes hugom, jó Puskás Kalára,
 Te ne kívánczozzál mostan a csatára;
 Ilyen állapotban nem jó oda menni:
 Nagy baj támad, hogy ha megtalálpsz ijedni. —

Gondold meg ilyenkor, hogy nem vagy egyedül;
 Két életet hordasz a sziveden belül:
 Jobb lesz, ha haza még s szépen veszteg maradsz
 S bedugod a füled, mikor szól a taraczk.»

De Puskás Kalári nem hallgat a szóra,
 «Engem ugyan nem küld kelmed a kuczκόba.
 Hogy én otthon nyugton addig toilat foszszak,
 Mig szegény urammal vivnak a gonoszak.

Az állapottommal senki se törődjék;
 Ott is ott leszek én, ha megjön a vendég!
 Ne fogja azt senki a székely anyára,
 Hogy ijedtében szül fiat a világra!

Csak kelmetek vigyék el a férfi tábort:
 Verjék a tatárból jól ki a hét sor port.
 Addig seregünket nem támadja hátban
 A tatár, a meddig én állok a gáton!»

Ezt mondva, megkezdé a vezéri tisztét,
 Összeszedve minden fegyverfélét tüstént, —
 Már a milyen fegyver jól áll asszony kézbe:
 Hogyan ütnek vele? azt senki se nézze.

Mert a puszkafélét bizták férfi gondra,
 Kerékre jár ám az, mint valami óra.
 Az asszonymak marad nyárs, vasvilla, kasza,
 S más afféle, minek végén van a vasa.

Nehéz cséphadaró, hosszú nyelű fejsze,
 Követő parittyá, mi elhord jó messze.
 Csontvágó bárd, sulyok, eke csoroszlyája,
 Mind jó az, csak bátor sziv legyen hozzája.

Egyéb furfangot is gondolt ki Kalári,
 Miket csak asszony-ész képes kitalálni :
 Valamennyi csupor, fazék a helységben,
 Azt mind elrakatta a mezőn, mélységben.

A halastó előtt volt egy hosszú gyepű,
 A mellé lett rakva egy nagy sor méhköpi,
 Hogy ha jön a tatár, majd a nyakát szegi,
 Majd meg a fullánkos méhraja esik neki.

Aztán a halastó hosszú gátját végig
 Rakatta süveggel, azt embernek nézik :
 Süveg mellé tűztek hegyes, vasas rudat :
 Ugy, hogy az egy egész sor katonát mutat.

Végül a malomgát átjáró hidjára,
 Odahelyezkedék jó Puszkás Kalára :
 Körül rakta magát minden fegyverzettel :
 Mindent jól számba vett, semmi sem vezett el.

Egész fegyvertár volt a keze ügyében ;
Mind a háztól telt ki, nem vették azt pénzen.

Egész fegyvertár volt a keze ügyében :
 Mind a háztul telt ki, nem vették azt pénzen.
 A berbécs-sütő nyárs, a szijas parittyá,
 A mivel a követ biztosan hajtja.

Egy fazék paprika, mozsártörő sulyok,
 Egy üstben meg ott főtt a jó drága szurok ;
 No meg egy szörpányva, — még a gerebent se
 Felejté ; lesz, kinek fejéhez teremte !

Háta mögött, — bizva vezérük példáján, —
 Az a sok asszony mind, aztán valahány lyány,
 A ki csak mozdulhat, mind fegyverre kap az,
 «No most már azután jöhet az a kopasz!»

Jött is nagy erővel, miként a zivatar,
 Mikor haragjában szálfákat kifacsar : —
 Ki bizony szálfákat, de nem székely vitézt !
 A ki visszaadja a neki szánt ütést !

Ott a Szármány völgyén megtudta a pogány,
 Milyen jó orvosság a magyar buzogány ?
 Kit azzal megkennek egyszer a fejlágyon,
 Nem fáj annak többet semmi a világon.

Két sziklafal között maroknyi csapattal
 Harczol Gábor diák egész tatárhaddal :
 Tizszer visszaveri a támadó tatárt,
 Tizszer újra kezdi az a vesztett csatát.

Megsokalta ezt már a tatárok khánja,
 Sok vitéz murzája pusztulását bánja :
 Azt sugja titokban egyik hadnagyának ;
 «Kerülj a hátába székelyek hadának!»

Bukador, a hadnagy erre neki indul,
 Felkaptat a Szárhegy fenyőerdein túl,
 S körül megkerülve székelyek állását,
 Viszi magával az egész Szék romlását.

Vinné ám, ha utját el nem állná Klára!
 Pilátushoz várva őket vacsorára :
 A mint az erdőből a tisztásra értek
 Ott állt a sok — süveg — kit vitéznek néztek.

Mikor Puskás Klára a tatárt meglátta,
 Hangos erős szóval jól hátra kiálta :
 «No mostan férfiak ide vigyázzatok !
 Gyujtsatok kanóczot és jól czélozzatok!

Están bá', Mihály bá', Áron öcs, Kund apó!
 (Pedig hát nem volt, csak Örzse, Zsuzska, Kató,
 Meg a sorbarakott nagy üres süvegek ;)
 De hogy a tatárok jól megijedjenek.

«Verjétek egymáshoz azt az ócska vasat,
 Puffanjon a földhöz hamus fazék, hasadt!
 Hadd higyjék, hogy ágyu, kiki vastag hangon
 Kiáltsa, hogy «rajta!» leányszó ne halljon!»

«Rajta, rajta!» ordít tatárok murzája,
 Kengyelvasát lova oldalába vágja :
 Arra a többi is neki riad szörnyen,
 Hogy majd azt a gátat elfoglalják könnyen.

Abbul lett azután nagy nevetni való,
 A mikor felbukott a lovas, meg a ló;
 Eltörve a csülkét a rejtett csuprokban,
 A lovas lerepül, a ló összerokkan. —

Még az ellenségnek szemébe se néztek,
 Már is kárát vallák egynéhány vitéznek.
 Hátha majd meglátják, hogy csak fehércseléd,
 Kinek így fizették meg a ravasz cselét?

Mikor a gyepühöz értek a lovagok,
 Azon átugratni nekik tréfa dolog :
 Itt meg a felrugott méhkasoknak népe
 Repült zudulva a támadók képébe.

Száz vitéz egy ellen! Száz méh egy tatárra!
 Ki ellen nem segít se szablya, se dárda.
 Ordít a hős, hogy majd kiszakad a torka,
 Olyan lett az orra, mint egy nagy uborka.

A míg a tatárhad a méhkel bajlódik,
 Klára parittyából egy nagy követ lódit
 A tatárok közé s úgy találja főbe
 Az elsőt, hogy mindjárt ott harap a főbe.

«Jó volt a galuska? kiált oda Klára,
 Van ám még belőle; várlak vacsorára!
 Hát a mi eztán jön, a szép asszony-főzte?
 Tálaltam galambom! míg el nem hül, jöszte!»

Nem vár két kínálást egy fiatal legény;
 Neki iramodik Klárának nagy hetykén;
 Kezében nagy hosszú lófarkas dárdát hoz,
 Azt hiszi, hogy az kell ilyen vacsorához.

Klára most a pányvát kapja a markába,
 Ügyesen elveti a tatár nyakába;
 Ez csak azon veszi észre, hogy fennakadt,
 S valami szoritja a meztelen nyakat.

Megijed nyavalyás; fordulna már vissza;
 De nyakát a hurok annál jobban húzza.
 A kötél végét meg Puskás Klára tartja
 S azt helyéből egy ló ki nem mozdithatja.

Szegény kicsiny Burzuk, lehull a nyergébül,
 A szeme kidülled, az arcza elkékül;
 Mire érte mennek, már akkorra megholt,
 A mi benne lakott, szegény kis lélek volt!

«Ejnye kutya kurta!» kiált erre Joldok,
 Kutyafejűek közt ez lehet a buldog!
 Olyan fenyegető az egész pofája,
 Hegyes agyaraktól előre áll szája.

«Elmégy innen asszony ! Mert mindjárt megészlek !
Kétfelé hasitlak, kilenczfelé metszlek.
Nem is tisztességes asszony, ki nem restel
Ember elé jönni, ilyen vastag testtel.»

«Bizony szép legény vagy szerelmes gyémántom !
Felel neki Klára, nincs párod, azt látom :
Ne gyere közelébb, mert még megcsudállak
S nem ember-fiam lesz, hanem majom-állat!»

S hogy ne csodálhasson Joldok pofájába,
Kapá a gerebent mind a ket markába.
S oly erővel sujtá oda találomba,
Hogy ilyen pusztitást még nem mivelt bomba.

Hogyha Siserának egy szeg is elég volt,
Egész gerebentől lett csak Joldok még holt.
No már ezt az egyet csak ki nem találta,
Hogy szeges gereben legyen a halála.

«Ördög vagy : nem asszony!» kiált akkor Berrek
Ki legalább szép volt ugy tatárembernek :
Az öltözete is aranyos, czafrangos :
Bizonyosan viselt valami főrangot.

«De én nem öllek meg : elfoglak életben. —
Van nekem már otthon feleségem hetven.
Mindenféle népből ; csak egy nem volt köztök :
Csak te hiányzottál : te, a nőstény ördög !»

«No, hogy annál jobban hozzám illő lehess,
 Felel Klára, itt van, nesze ez a leves!»
 S az egész űst szurkot önti rajta végig,
 Pogányt soha meg nem kereszteltek még így!

Mint valódi ördög, olyan feketében,
 Orditozik Berrek földön fetrengtében:
 Sok halálrakinzott fogolyért lakol ma,
 Mintha élő testtel a pokolban volna!

Most egyszerre ketten törnek Klára ellen:
 A moldvai Sunkó s a kievi Gellen:
 Régi öldökléstül kardjuk most is véres!
 De sok ártatlan vér! Bosszuállást kér ez!

«Nem szégyeltek jönni ketten egy emberre?
 Asszony nyársra ellen öltözni fegyverbe!
 Nohát én nekem is két kezem van; rajta!
 Szent Dávid Istene! Segíts diadalra!»

S míg egyik öklébe szoritja a nyársat,
 A cséphadaróban talál hozzá társat;
 Egyiket szúrásra, másikat csapásra
 Emeli halálos nagy tusakodásra.

Sunkó a kardjával háritja fejérül,
 Mit a cséphadaró szánt neki jó bérül;
 De azalatt a nyárs ugy szurja keresztül,
 Hogy csak hanyatt esik minden fegyverestül.

Fene Gellen akkor a nyárshoz hazzá csap,
 Ketté is vágja azt; a kard hatalmasabb, —
 Csakhogy az alatt a tarkó lett védetlen
 S arra sujt le Klára, a cséppel kegyetlen.

Csak egy ütés volt az; de elég az utra,
 A minek a végét még senki sem tudja, —
 Gellen, Klára előtt esett arczra, térdre;
 Mintha tőle holtan bocsánatot kérne.

Hat férfit leölt e szörnyű asszonyember!
 A többi feléje közeledni sem mer:
 Azt hiszik, bűvészet az, a mivel harczol;
 Földfölötti sugár ragyog le ez arczról.

Bukador, a vezér, restelli a szégyent,
 Hogy kudarczot valljon egy nő ellenében: —
 Maga indul neki, leszállva lovárul,
 S rengő lépésekkel a nő felé járul.

Bukador nagy termet, bevál óriásnak;
 Magát a pallosát hiszik félmázsásnak.
 Ereje is olyan: patkókat széttördel,
 S egész ökröt elvisz vállán könnyű szerrel.

S a nagy erő mellett, hogy fegyver ne fogja,
 Pánczélba takarva vagyon minden tagja,
 Csak a képe látszik lánczos sisakjából:
 Attól meg elijed, a ki reá bámul.

S akkor azt a szörnyű fejet kard hegyére
Tűzve, felemelte tatár rémségére. (19. l.)

Jön ellenállhatlan ! kezében a pallos :
 Szegény Puskás Klára ez ellen mit vall most ?
 Hisz fegyvere sincs már, nyársra ketté vágva,
 Azzal ugyan sebet ezen úgy se váгна.

De bevárta nyugton, helyéről nem mozdult ;
 Tudta, hogyha ő fut, elfut táborostul,
 S akkor veszve van az egész férfi csapat,
 A ki hadakozik mostan a hegy alatt.

«Te lidérczek anyja ! te sárkány kotlója !»
 Haragos Bukador fakad ilyen szóra,
 «Boszorkány-varázsszal hat vitézt megrontál
 Te béke, te varangy, te pók, te torontál !

Én most megfojtalak : — csontod a kutyáknak —
 Bőrödet kitömve elküldöm a khánnak ; —
 Hogy mutogassanak, mint egy szörnyeteget,
 Ki hat vitézt megölt ! — Mi a feleleted ?» —

«Te vagy a hetedik !» kiált erre Klára,
 S belemarkolva a törött paprikába,
 Ugy teremti képen nâgy Bukadort vele,
 Hogy annak a szeme, szája mind lesz tele.

Mit használ most neki óriás termete ?
 Mit, hogy vaspánczélból van a körülete ?
 Mit segít rajta, hogy kardja nyom félmázsát ?
 Mind nem oszlatja el paprika marását.

Ordit mint a medve, a mely meg van löve,
Ugrál, tánczol, rugdal hátra és előre,
Prüszköl és czikákol, magát földhöz vágja,
S kinjában még a zöld pázsitot is rágja.

Puskás Klára előbb kezét csipejére
Téve, kikaczagta magát nagy kedvére,
Akkor Bukadornak a saját kardjával
Levágta a fejét s őt felrugta lábbal.

S akkor azt a szörnyű fejet kard hegyére
Tűzve, felemelte tatár rémségére:
Tatár rémségére, magyar örömére,
Székely asszonyoknak nagy dicsőségére.

Hej lett nagy rémület erre a tatárban!
Elkezdtek szaladni előbb ketten, hárman,
Aztán tizen, huszan, végre egész csata:
Valamennyi kontyos mind megfutamoda.

A székely menyecskék pedig jöttek tűzbe
Kergették a tatárt árkon, bokron úzve,
Azok a csuprokban elbuktak a földre,
Az asszonyok pedig verték agyba-főbe.

Ott is elől rohant Klára pallosával,
S ütötte a tatárt élével, fokával.
S mikor már a futót karddal nem találta,
Vezére fejével hajigálta hátba.

Még az sem volt elég! Ha már elkergették
Itt a halastótul azt a szedtevevettét,
Menjen most a halastó a tatárokra!
Szakadjon az minden vizével nyakukra!

Klára nagy hirtelen rést tört a gáton;
Iszonyu robajjal a tó vize átront.
Zuhé! le a völgybe, a hol egész rajjal
Ostromol a tatár gyilkos nagy robajjal!

Az volt az özönviz! Mintha tenger dülne
A magasból alá, hegyoldaltól szülve,
Iszonyu sziklákat, egész faderekat,
A lerohanó ár mind magával ragad.

A hullám a tatárt hátulról szoritja,
Elől meg a vitéz székelység aprítja.
Elől tűz, hátul viz, most igazán betelt,
Soh'se vártak volna ilyen kimenetelt!

A nagy mézszárlásban tatár vezér Pintye,
Minden hadnagyával ottan vezett szinte:
A ki elfuthatott onnan hirmondónak
Képpel sem fordult az soh' többé Gyergyónak.

Az ütközet heve késő estig tartott:
Egészen csorbára verték már a kardot;
S mire csillagos lett a kerek ég alja,
Nem volt ott ellenség, csupán csak meghalva.

S mikor már a futót karddal nem találta,
Vezére fejével hajigálta hátba. (19. l.)

Ezerhétszáznyolczvan tatár hevert ottan
 Lezuzva, leszúrva, összeapritottan.
 Hulláikat rakták szörnyü nagy halomba
 — Most is ugy hiják még : «A tatárok dombja!»

A székely vitézek még meg sem pihentek,
 Egyenesen mind a szentegyházba mentek,
 Istent magasztalni a diadal után,
 A ki megsegíté őket a nagy csatán.

Mert hiába áll ki világ bármely hadja ;
 A szivbeli erőt hozzá Isten adja ;
 A lelki bátorság a legjobb fegyverünk,
 Ha az van, mondhatjuk, hogy Isten van velünk !

Gábor diák (igaz nemzetséges nevén
 Gáborfi Andorás) a diadal helyén
 Kápolnát emeltet Isten-dicséretül :
 Ma is áll : a fala vénségtől feketült.

De hát, hogy is szoktuk mondani tréfásan,
 Mikor jó kedvünk van, ugy Magyar Miskásan ?
 «Dicsértessék!» mi rá mondjuk : «a szép asszony !»
 Hát bizony nincsen is mit nevetni azon.

Mert megilleti a legnagyobb dicséret,
 Férfiak részéről azt a gyöngé népet,
 A ki szerelemből az életet adja,
 S halált is oszt, ha jön az ellenség hadja.

A ki megduplázza az örömeinket,
S megfelel a bűt, ha bánat ér minket,
Még a nyelvünket is hijjuk anyanyelvnek
Legdrágább kincsünknek csak e szó felel meg.

Azért dicsértessék bizony a jó asszony!
Általa az Isten minden jót árásson.
Szeresse mindenki a maga asszonyát,
Tisztelje, becsülje annak egész fáját.

Igy becsülte a nép a szárhegyi nőket,
Férfiakkal egyenrangba tette őket
A diadalnapnak örök emlékére,
Fekete süveget tett a nők fejére.

Hát Puskás Klára, hogy végezte napját?
Kérdezzük meg; (éppen onnan jön) az apját,
Hát úgy, a hogy illett igaz magyar nőnek,
Mikor vége szakadt a nagy hajczihőnek.

Haza ment, a kardot ágy alá eldugta,
Kezeiről a vért jól lemosta lúgba.
Aztán bedagasztott, befütött a pestbe,
Kiszakitott s kilencz kenyeret vetett be.

Megrakta a tüzet a nagy bogrács alá,
Jó hagymás tokánnyal azt tele vagdalá.
Tudta, hogy az ura a sok cselédséggel
Nemsokára megjön farkas nagy éhséggel.

Azok a vacsorát ugyan megszolgálták,
 Arattak, csépeltek, kazalba is rakták.
 El kell őket látni szép asszony főztével :
 Fel is hordott mindent maga két kezével.

Azután a szennyest mind elmosogatta,
 Tálát, csebrete, kondért helyére aggatta.
 Kenyeret kiszedte, tüzet betakarta
 Hamuval, hogy bele ne üljön a tarka.

Azután bement a belső szobájába,
 Szépen lefeküdt a dunnás ágyába.
 Egy miatyánkot elmondott hiba nélkül,
 — És szült *fiut, hármat*, minden panasz nélkül.

Egy s ugyanazon nap hét ellenséget ölt,
 S három magyar lélek nyert tőle életöt.
 Haj ha minden magyar asszony így *kvittelne*,
 Ez a magyar nemzet de szépen feltelne!

Vége.